

Bevoorradingbalans van vlees

Statbel publiceert jaarlijks een bevoorradingbalans voor de belangrijkste diersoorten aan de hand van verschillende informatiebronnen.

Deze balans bepaalt de verhouding tussen productie, consumptie, buitenlandse handel (en voorraden) en maakt het mogelijk om de balans van de middelen en het gebruik ervan voor een bepaald product te beschrijven.

Deze balans wordt uitgedrukt in ton equivalent geslacht gewicht met behulp van technische omrekeningscoëfficiënten van de gemiddelde opbrengst die van product tot product verschillen. Zo bedraagt de coëfficiënt die wordt toegepast op runderen van meer dan 300 kg bijvoorbeeld 56%; dit betekent dat het karkas van deze dieren 56% van hun levend gewicht zal wegen. Het gebruik van deze eenheid maakt het mogelijk de gegevens over levende dieren en vlees in verschillende vormen (bereidingen, stukken, ...) te harmoniseren en te aggregeren.

Methodologie voor het bepalen van de schijnbare consumptie

De balans wordt enerzijds opgesteld op basis van gegevens over levende dieren en anderzijds op basis van het vlees voor het volgende slachtafval en de volgende diersoorten:

- Landbouwrunderen
- Gedomesticeerde varkens
- Schapen en geiten
- Paarden
- Pluimvee
- Andere dieren zoals buffels, wilde varkens, konijnen, duiven, ...

Netto productie en bruto binnenlandse productie (levende dieren)

Voor grote slachtdieren (runderen, varkens, schapen, geiten, schapen, geiten en paarden) worden gegevens uit de databank van het FAVV (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen) gebruikt om **de nettoproductie (Pn)** te bepalen. Geslachte dieren zijn dieren die in België geboren en gefokt zijn, maar ook levende en geslachte dieren die in België worden ingevoerd.

De **bruto binnenlandse productie (PinB)** komt overeen met de Belgische productie van levende dieren en wordt berekend op de volgende manier:

$$PinB = Pn + \textit{exportations animaux vivants} - \textit{importations animaux vivants}$$

Voor pluimvee wordt de bruto binnenlandse productie ook berekend op basis van de slachtgegevens van het FAVV.

Voor slachtafval wordt de nettoproductie berekend aan de hand van het slachtgewicht van de verschillende categorieën dieren waarop de volgende coëfficiënten worden toegepast:

- 7,2% voor kalveren en jonge runderen
- 8,7 % voor runderen, stieren, koeien en vaarzen
- 6,5 % voor varkens
- 3,5 % voor schapen en geiten
- 5,8% voor paarden.

De invoer- en uitvoergegevens zijn afkomstig van de Nationale Bank van België (NBB), die de statistieken opstelt (Intrastat-Extrastat) van de buitenlandse handel.

Vanaf 2006 moeten de gegevens over de buitenlandse handel in levende dieren in aantal dieren worden uitgedrukt. Deze gegevens over het aantal dieren worden vervolgens omgerekend in karkasgewicht op basis van het gemiddelde gewicht per dier en de technische coëfficiënten van de gemiddelde opbrengst.

De gegevens over de buitenlandse handel in levende dieren worden ook gegroepeerd in de verschillende bovengenoemde categorieën om de hoeveelheden slachtafval te bepalen die voor de levende dieren worden verhandeld (dezelfde coëfficiënten als diegene die worden gebruikt om de netto productie te bepalen, worden toegepast).

Binnenlands verbruik van vlees, bruto schijnbare consumptie en zelfvoorzieningsgraad

Na de bepaling van de netto productie per diersoort moeten het saldo van de in- en uitvoer van vlees en de wijzigingen van de vleesvoorraden worden opgesteld om de **hoeveelheden vlees** te berekenen die **in het land of voor binnenlands verbruik (U_{tin})** kunnen worden gebruikt.

$$U_{tin} = P_n + \text{importations viande} - \text{exportations viande} - (\text{stock fin viande} - \text{stock initial viande})$$

Voor elke diersoort groepeerde de vleeshandel de producten in 3 hoofdcategorieën:

- Vers vlees, gekoeld of ingevroren
- Gedroogd, gezouten of gerookt vlees
- Conserven en bereidingen van vlees

De gegevens over de in- en uitvoer van vlees zijn ook afkomstig van de NBB. Het gewicht van het vlees wordt omgevormd tot karkasgewicht door gebruik te maken van de geschikte gemiddelde opbrengstcoëfficiënten.

Wijzigingen in de vleesvoorraden (handel, verwerkingsbedrijven, slachthuizen) zijn niet bekend.

Het bruto binnenlands verbruik van vlees komt ook overeen met de **bruto schijnbare menselijke consumptie (Ch_B)**, aangezien we geen informatie hebben over het aandeel van vlees dat voor diervoeding wordt gebruikt.

$$Ch_B = U_{tin}$$

De **bruto schijnbare menselijke consumptie, uitgedrukt in karkasgewicht per jaar en per inwoner**, wordt berekend door deze bruto schijnbare menselijke consumptie (Ch_B) te relateren aan de Belgische bevolking op 1 januari van het referentiejaar.

De zelfvoorzieningsgraad (% **zelfvoorziening**) wordt berekend door de verhouding te nemen van de **bruto binnenlandse productie (Pin_B)** en het **binnenlands verbruik (U_{tin})**.

$$\%auto - \text{approvisionnement} = \frac{Pin_B}{U_{tin}} * 100$$

De **schijnbare consumptie, uitgedrukt in kg verhandelbaar vlees per jaar en per inwoner**, wordt als indicatie gegeven aan de hand van gemiddelde omrekeningsfactoren van karkasgewicht naar verkoopgewicht.

Deze factoren variëren naargelang van de diersoort en binnen dezelfde soort in functie van de verschillende kenmerken van het dier zelf (slachtleeftijd, geslacht, ras, bouw van het karkas, enz.) maar ook van de gebruikte snijtechnieken. De volgende factoren werden gebruikt: 0,70 voor rundvee, 0,78 voor varkens, 0,88 voor schapen, geiten en gevogelte en 0,6 voor paarden